

Katyń 1940

<https://katyn.ipn.gov.pl/kat/histori/walka-o-prawde/przyznanie-sie-rosji/12123,quotZal-za-grzechyquot.html>
25.04.2024, 10:59

PRYZYCNANIE SIĘ ROSJI

"Żal za grzechy"

13 kwietnia 1990 r. rosyjska agencja TASS nieoczekiwanie nadała bardzo ważny komunikat poświęcony zbrodni katyńskiej. Przyznano w nim, że odpowiedzialność za mord ponosiła NKWD. Dwa lata później Borys Jelcyn, prezydent Federacji Rosyjskiej, przeprosił Polaków za zbrodnię sowiecką w Katyniu.

Komunikat TASS

Do niezwykłego wydarzenia doszło w Światowym Dniu Katynia, 13 kwietnia 1990 r. Rosyjska agencja TASS opublikowała oficjalny komunikat władz radzieckich, w którym potwierdzono odpowiedzialność NKWD za mord na polskich oficerach, policjantach i przedstawicielach inteligencji wiosną 1940 r. Jako osoby odpowiedzialne za zbrodnię wskazano Ławrientija Berię i Wsiewołoda Mierkułowa. Tego samego dnia Gorbaczow przekazał przebywającemu na Kremlu prezydentowi Wojciechowi Jaruzelskiemu pierwszą partię dokumentów dotyczących losów polskich jeńców. W komunikacie stwierdzono również, że mord katyński był jedną z najcięższych zbrodni reżimu sowieckiego.

Po ujawnieniu oświadczenia w TASS w 1990 r. ostatni premier Edward Szczepanik, a następnie rząd RP na uchodźstwie domagali się wskazania wszystkich pozostałych miejsc kaźni i pochówków polskich żołnierzy, a także zażądał przeprosin, odszkodowań i zadośćuczynienia od Związku Sowieckiego. Żądania odszkodowania i ujawnienia szczegółów zbrodni katyńskiej powtórzyła również VIII Rada Narodowa Rzeczypospolitej Polskiej w rezolucji z dnia 28 lipca 1990 r.

Oświadczenie agencji TASS nadane w piątek 13 kwietnia 1990 o godz. 14.30,

"..." - Zeszyty Katyńskie ..., nr 1, s. 196

Przeprosiny Jelcyna

Kolejnym przełomem był upadek ZSRR. Na polecenie prezydenta Federacji Rosyjskiej

Borysa Jelcyna, 4 października 1992 r. przekazano Polsce uwierzytelnione kopie dokumentów dotyczących zbrodni katyńskiej oraz jej tuszowania. Były nimi m.in. kopie uchwały Biura Politycznego KC WKP(b) z 5 marca 1940 r. i notatki Szełepina z 3 marca 1959 r. Dokumenty opublikowano w 1992 r. w Polsce w zbiorze *Katyń. Dokumenty ludobójstwa*. Wtedy też otwarto na pewien czas dla polskich historyków część archiwów postradzieckich. 25 sierpnia 1993 r. w czasie wizyty w Polsce Borys Jelcyn złożył kwiaty pod Krzyżem Katyńskim na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach i poprosił w imieniu swego narodu o wybaczenie.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)